

БЕКІТЕМІН

Қарағанды облысы білім басқармасының
Шахтинск қаласы білім бөлімінің
«№ 7 жалпы білім беретін мектебі» КММ
директоры
С.Пак

2022 жылғы « 01 » 09

**Қарағанды облысы білім басқармасының Шахтинск қаласы білім бөлімінің
«№ 7 жалпы білім беретін мектебі» КММ психологиялық-педагогикалық және
медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметі туралы
ЕРЕЖЕ**

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы ереже "№7 ЖББМ" КММ психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметінің (бұдан әрі - сүйемелдеу қызметі) қызметін реттейді.

1.2. Психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік қолдау оқу-тәрбие процесінің барлық қатысушыларына көмек пен қолдаудың ерекше түрі болып табылады. Бұл әр баланың мүмкіндіктері мен қажеттіліктеріне сәйкес табысты оқу мен даму үшін әлеуметтік-психологиялық, педагогикалық және әлеуметтік жағдайлар жасайтын мамандардың біртұтас жүйелі ұйымдастырылған қызметі.

1.3. Сүйемелдеу қызметінің қызметі мүмкіндік береді:

- 1) мектептегі дезадаптация және оқудағы қиындықтар қаупі бар балаларды уақтылы анықтау;
- 2) оқушылардың даму ауытқуларын жеңуде ерте психологиялық-педагогикалық көмек көрсету (анықталған сәттен бастап);
- 3) білім беру үдерісі жағдайында балалар мен жасөспірімдердің құқықтарын қорғау, денсаулығын сақтау және нығайту, әлеуметтендіру, тиімді дамуды қамтамасыз ету мақсатында оқушыларға психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді жүзеге асыру;
- 4) балаларды дамыту мен тәрбиелеу үшін неғұрлым қолайлы жағдайлар жасауды ескере отырып, білім беру ұйымын дамыту бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға жәрдемдесу;
- 5) педагогтердің, тәрбиеленушілердің, ата-аналардың психологиялық-педагогикалық құзыреттілігін (психологиялық мәдениетін) арттыру;
- 6) оқушыларды түзету-дамыту, тәрбие жұмысы мен оқытудың нәтижелілігіне мониторингті жүзеге асыру (психологиялық-педагогикалық мониторинг).

1.4. Психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметі мектептің құрылымдық бөлімшесі болып табылады, ол әртүрлі білім беру деңгейлерінде мынадай міндеттерді жүзеге асырады:

- 1) бастауыш мектеп-мектепте оқуға дайындықты анықтау, мектепке бейімделуді қамтамасыз ету, оқушылардың оқу іс-әрекетіне қызығушылығын арттыру, танымдық және оқу мотивациясын дамыту, дербестік пен өзін-өзі ұйымдастыруды дамыту, жеке ерекшеліктері мен әлеуетті мүмкіндіктерін ескере отырып, әр оқушының шығармашылық қабілеттерін дамытуға және «Оқуға деген ұмтылысын» қалыптастыруға қолдау көрсету;
- 2) негізгі мектеп-оқушының негізгі мектепке көшуін сүйемелдеу, оқытудың жаңа жағдайларына бейімделу, жеке және құндылық-семантикалық өзін-өзі анықтау және өзін-өзі дамыту міндеттерін шешуде қолдау, жеке және әлеуметтену мәселелерін шешуге көмектесу, өмірлік дағдыларды қалыптастыру, невроздардың алдын алу, ата-аналармен және құрдастарымен сындарлы қарым-қатынас орнатуға көмектесу;
- 3) орта мектеп-оқушыға бейінді бағдарлауға және кәсіби өзін-өзі анықтауға көмектесу, экзистенциалды мәселелерді шешуде қолдау (өзін-өзі тану, өмірдің мәнін іздеу, жеке сәйкестікке қол жеткізу), уақытша перспективаны дамыту, мақсат қою қабілеті, психоәлеуметтік құзыреттілікті дамыту.

1.5. Психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметінің негізгі принциптері:

- 1) баланың дамуының кез-келген мәселесін шешудің кешенді, пәнаралық тәсілі;
- 2) білім беру процесінде баланың дамуын сүйемелдеудің үздіксіздігі;
- 3) сүйемелдеу процесін ақпараттық-әдістемелік қамтамасыз ету;
- 4) ілеспе қызметті әлеуметтік-педагогикалық және психологиялық жобалау (болжау);
- 5) даму мүмкіндігі шектеулі балаларды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу жөніндегі іс-шараларға ата-аналарды, педагогикалық және балалар ұжымын белсенді тарту.

2. «№7 ЖББМ» КММ психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру

2.1. Оқушыларды психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу облыстық психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияның (бұдан әрі - ОПМПК) қорытындысы мен

ұсынымдары, сондай-ақ оқушылардың өзіндік диагностикалық тексерулерінің деректері негізінде жүзеге асырылады және "№ 7 ЖББМ" КММ штаттық мамандары (педагог-психолог, мұғалім-логопед, мұғалім-дефектолог, әлеуметтік педагог) жүзеге асырады, медицина қызметкері).

2.2. Сүйемелдеу қызметі мамандарының кәсіби өзара іс-қимылы үшін директордың бұйрығымен мектепте психологиялық - педагогикалық консилиум (бұдан әрі-ПМПК) құрылады.

2.3. Психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметіне басшылықты директордың бұйрығымен тағайындалатын қызмет басшысы жүзеге асырады. Қызметтің барлық мамандары лауазымдық нұсқаулықтар мен функционалдық міндеттерге сәйкес сүйемелдеу бойынша бірлескен қызметті жүзеге асырады. Қызметке пән мұғалімдері, тәрбиешілер, оқушылардың ата-аналары, үйірмелердің (секциялардың) басшылары, қоғамдық бірлестіктердің өкілдері және басқа да мүдделі тұлғалар тартылуы мүмкін.

2.4. Өз қызметінде «№ 7 ЖББМ» КММ психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметі Балалардың құқықтарын қорғау саласындағы халықаралық актілерді: БҰҰ-ның Бала құқықтары туралы Конвенциясын, БҰҰ Мүгедектердің құқықтары туралы Декларациясын, білім беру саласындағы кемсітушілікке қарсы күрес туралы Конвенцияны, балалардың өмір сүруін, қорғалуын және дамуын қамтамасыз ету туралы Дүниежүзілік декларацияны басшылыққа алады; ҚР «Білім туралы», «Мүмкіндігі шектеулі адамдарды әлеуметтік медициналық-педагогикалық және түзету арқылы қолдау туралы» Заңдарымен, ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрықтары мен нұсқаулықтарымен, «Мүмкіндігі шектеулі балаларды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдармен» (2011 жылғы 12 желтоқсандағы № 524) және осы ережемен.

3. Психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметінің мақсаттары мен міндеттері

3.1. Цель деятельности Службы психолого-педагогического и медико-социального сопровождения заключается в организации психолого-педагогического сопровождения всех участников образовательного процесса путем реализации комплекса просветительских, диагностических и коррекционных мероприятий, направленных на создание условий для максимального развития учащихся, их успешного обучения и социализации. Бұл жағдайда сүйемелдеу объектісі білім беру процесі, сүйемелдеу пәні болып табылады баланың даму жағдайы.

3.2. Психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметінің міндеттері:
-защита прав и интересов личности воспитанника, обеспечение безопасных условий их психологического и физического развития и обучения, поддержка и содействие в решении психолого-педагогических и медико-социальных проблем;

- даму және оқыту проблемаларының пайда болуын болдырмау үшін баланың даму мүмкіндіктері мен ерекшеліктерін кешенді диагностикалау;

- оқушылармен жеке бағдарламаларды, түзету-дамыту жұмыстарын әзірлеу және іске асыру, сондай-ақ білім беру бағдарламаларын білім алушылардың мүмкіндіктері мен қабілеттеріне бейімдеу;

- білім беру процесінің барлық субъектілері арасындағы өзара түсіністік пен өзара іс-қимылды нығайтуға жәрдемдесу;

- білім алушылар, педагог қызметкерлер, ата-аналар арасында консультативтік-ағарту жұмысы;

3.3. Психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметінің мамандары өз қызметін 1.5-тармақта көрсетілген қағидаттарға сәйкес ұйымдастырады. лауазымдық нұсқаулықтарына сәйкес осы ереже.

3.2. Баланы және оның отбасын сүйемелдеу туралы шешімді қызметтің барлық мамандары ЗПМПК ұсынымдары, қорытындылары негізінде бірлесіп қабылдайды.

3.4. Психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметі білім беру ұйымдарына білім алушыларды тәрбиелеу мен дамытуға көмек көрсететін білім беру, денсаулық сақтау, әлеуметтік қорғау мекемелерімен және ұйымдарымен, әлеуметтік әріптестермен тығыз байланыста жұмыс істейді.

4. Психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметінің негізгі бағыттары

4.1. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің негізгі бағыттарына мыналар жатады:

- психоәлеуметтік диагностика-оқушылардың бастапқы мүмкіндіктерін, тұлғаның жеке ерекшеліктері мен бейімділігін, оның оқыту және тәрбиелеу процесіндегі әлеуетті мүмкіндіктерін анықтау бойынша зерттеулер жүргізу, сондай-ақ оқушылардың дамуындағы ауытқуларды, оқудағы қиындықтардың себептерін, әлеуметтік бейімделуді анықтау; әлеуметтік тәуекелдің әлеуетті және нақты топтарын анықтау;

- психокоррекциялық жұмыс-педагог-психологтың, әлеуметтік педагогтың, логопед-мұғалімнің, дефектолог-мұғалімнің, дәрігердің оқушылармен түзету-дамыту жұмысының бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі бірлескен қызметі; білім беру процесіне қатысушылардың жалпы және арнайы қабілеттерін дамыту бойынша әлеуметтік-психологиялық тренингтерді, рөлдік ойындарды, ата-аналар арасында топтық пікірталастарды, педагогикалық ұжымды ұйымдастыру және өткізу;

- әрбір жас кезеңінде білім алушылардың, тәрбиеленушілердің толыққанды тұлғалық дамуы мен өзін-өзі анықтауы үшін жағдай жасау мақсатында, сондай-ақ жеке тұлғаның қалыптасуы мен интеллекттің дамуындағы ықтимал бұзылулардың уактылы алдын алу үшін білім беру процесіне қатысушыларды психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік ағарту;
- білім беру процесіне қатысушыларға әртүрлі психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік-медициналық мәселелер бойынша әлеуметтік-педагогикалық және психологиялық кеңес беру; оқушылар мен ата-аналарға қиын өмірлік жағдайды жеңуге көмектесу; оқушыларды дамыту, тәрбиелеу және оқыту мәселелерінде педагогтарға кеңес беру;
- ұйымдастырушылық-әдістемелік қызмет-ұйымдастырушылық-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік жұмыс жүргізу (сүйемелдеу нәтижелерін талдау және жалпылау, оны жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлеу, ғылыми зерттеулер материалдарын өңдеу); әдістемелік бірлестіктерге, семинар-практикумдарға, тәрбие және әлеуметтену мәселелері жөніндегі конференцияларға қатысу; тәрбиеленушілердің жағдайын ескере отырып, сауықтыру бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға қатысу инновациялық әдістемелерді меңгеру бойынша семинарлар, тренингтер мен консультациялар ұйымдастыру және өткізу; мүмкіндігі шектеулі балалардың деректер банкін қалыптастыру, психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу бойынша отандық және шетелдік ғылым мен практиканың жетістіктерін зерделеу.

5. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің құжаттамасы

- 5.1. «№7 ЖББМ» КММ директоры бекіткен психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің перспективалық жылдық жұмыс жоспары.
- 5.2. «№ 7 ЖББМ» КММ директоры бекіткен сүйемелдеу мамандарының жұмыс кестесі
- 5.3. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметі отырыстарының кестелері хаттамалары
- 5.4. Түзету-дамыту жұмысының жеке бағдарламалары, мүмкіндігі шектеулі оқушыларға арналған Жеке оқу бағдарламалары;
- 5.5. Ата аналардың жекелеген санаттарына арналған тақырыптық топтық консультациялар мен консультациялардың жоспары кестесі;
- 5.6. ПМПк құжаттары;
- 5.7. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің жылдық талдауы.
- 5.8. Серіктестік қатынастар шарттары

6. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметі мамандарының жауапкершілігі

- 6.1. ҚР заңнамасында белгіленген тәртіппен психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің мамандары:
  - түзету сабақтары кезіндегі балалардың өмірі мен денсаулығы;
  - соңғысының физикалық немесе психикалық денсаулығының нашарлауына әкеп соқтырған өз құзыреті шегінде баланы тексеру бойынша негізсіз қорытынды шығару;
  - баланың жеке басының құқықтары мен бостандықтарын сақтау;
  - тексеру кезінде алынған деректердің құпиялылығы;
  - құжаттаманы жүргізу және оның сақталуы;
  - еңбек тәртібін, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелерін сақтау.